PFRON chłodzi relacje z samorządami

Kategoria: Felietony
Opublikowano: sobota, 01, listopad 2014 23:00
Marek Wójcik
Odsłony: 3778

Im gorzej tym lepiej, to hasło idealnie pasuje do sytuacji finansowej PFRON. Im więcej pracodawców zatrudnia osoby niepełnosprawne tym lepiej, ale mniejsze są też wpływy do PFRON. A to oznacza mniej pieniędzy na wsparcie kolejnych osób niepełnosprawnych. Paradoks tej sytuacji oznacza, że im bardziej będzie aktywny i efektywny jest PFRON tym gorsza będzie jego sytuacja finansowa.

Wydaje się, że rozwiązaniem tego problemu powinno być dofinansowanie Funduszu z budżetu państwa, który korzysta ze zwiększonej aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych (m.in. wpływy z podatków dochodowych i pośrednich). Tego typu dotacje PFRON otrzymuje, od lat w niezmienionej wysokości 745 mln zł. Ale to nie wystarcza (szacuje się, że powinna ona być wyższa o około 1 mld zł.)

W efekcie w roku 2015 przychody PFRON wyniosą 4,808 mld zł i będą niższe od tegorocznego 185 mln zł..

Niestety ograniczenia z tego powodu dotkną w największym stopniu samorządy terytorialne. Aby zmienić tę sytuację prowadzimy rozliczne działania zarówno na forum komisji sejmowych i Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz bilateralnie z Zarządem PFRON oraz Pełnomocnikiem Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych. Na razie udało się uzyskać zapewnienie, że w razie zwiększenia się przychodów PFRON w 2015 roku w pierwszej kolejności skierowane zostaną one na podniesienie skali transferów do samorządów terytorialnych. Ale to nie koniec zmagań powiedzmy sobie szczerze, prowadzonych głównie w interesie osób niepełnosprawnych objętych rehabilitacją społeczną.

Gdzie PFRON skubie samorządy w 2015 roku?

Program wyrównywania różnic między regionami zmniejszono z tegorocznych 60 mln zł do zaledwie 40 mln. O tym, że jest to znacząca obniżka niech świadczy fakt, iż np. w 2013 roku tylko na jedno z zadań finansowanych z tego programu, jakim jest wsparcie zakupu przez organizacje pozarządowe, gminy i powiaty dostosowanych mikrobusów, autobusów i innych pojazdów wydano ponad 46 mln zł. A gdzie pieniądze na wyposażenie w sprzęt obiektów służących rehabilitacji oraz na likwidację barier w podmiotach leczniczych, urzędach, szkołach itp.?

Najtrudniejsza sytuacja będzie dotyczyć programu Aktywny Samorząd realizowanego przez powiaty (na mocy porozumień z PFRON).

W 2015 roku środków na ten program będzie zaledwie 74 mln zł, czyli niemal dwukrotnie mniej niż w roku 2014 (141 mln zł).

Z tego programu finansowane były zadania fakultatywne wykonywane przez powiaty. Mniej więcej połowa środków szła na pomoc finansową dla niepełnosprawnych studentów, a druga połowa na wózki elektryczne, nowoczesne protezy, komputery i oprogramowanie oraz dostosowanie samochodów.

Co będzie w roku przyszłym? Zapewne uda się zachować stypendia dla tych osób, które je otrzymywały do tej pory. Ale co powiedzieć mamy niepełnosprawnym, którzy chcieliby otrzymać tego typu wsparcie począwszy od kolejnego roku akademickiego? Niepoważnie byłoby tłumaczyć im, że mają pecha i spóźnili się o rok.

Ale przecież Aktywny Samorząd to nie tylko stypendia, a na inne zadania pieniędzy nie będzie.

Phoca PDF

Udało się natomiast utrzymać w przyszłym roku poziom przelewów dla samorządów na zadania własne, w wysokość 730 mln dla powiatów i 150 mln dla województwa.

Ale powiedzmy sobie szczerze nie jest to powód do wielkiej radości, bowiem w przypadku powiatów aż 56 proc. z tych środków wydawane jest na warsztaty terapii zajęciowej, gdzie stawka na jednego uczestnika nie zmieniła się od 6 lat!

Co dalej?

Rozmowy na temat zasad wsparcia osób niepełnosprawnych trwają. Zmniejszenie w planie finansowym PFRON zbiegło się z pracami nad ograniczaniem autonomii samorządów w wykorzystaniu subwencji oświatowej na dzieci i młodzież z niepełnoprawnościami oraz wydaniem rozporządzenia o zwiększeniu progu dofinansowania do pobytu na turnusach rehabilitacyjnych (niestety bez zwiększenia nakładów na te turnusy, co skutkować może ograniczeniem liczby niepełnosprawnych korzystających z tego typu wsparcia).

W systemie wsparcia osób niepełnoprawnych samorządy odgrywają kluczową rolę, bardzo często nie oglądając się na pieniądze np. z PFRON-u. Dobrze byłoby utrzymać ten klimat dobrej współpracy, bo na tym skorzystają dzieci, młodzież i osoby dorosłe z niepełnosprawnością.

Dlatego tak ważne będzie znalezienie sposobu na rozwiązanie opisanych problemów, których liczba niepotrzebnie się mnoży. Rozmowy trwają i nadzieja nie umiera!

Marek Wójcik

Phoca PDF